Rozhodnutí krajského soudu civil. v Praze, odd. III., ze dne 29. ledna 1930, čj. Co III 20/30.

Dr. Stehlíček.

Aby mohl býti nařízen výkon trestu podle § 6, čís. 3 zák. č. 562-1919 Sb. z. a nař., nestačí, aby odsouzený ve stanovené lhůtě zadostiučinění odpíral, třeba, aby se tak stalo bezdůvodně.

Rozsudkem okresního soudu trestního v Praze ze dne 25. června 1928, č. j. T II 2751/27-13 byl R. H. uznán vinným přestupkem proti bezpečnosti cti podle § 487 tr. z., odsouzen k peněžitému trestu 1000 Kč a povolen mu podmíněný odklad výkonu trestu na zkušební dobu jednoho roku s tím, že se mu ukládá, aby dal do jednoho měsíce soukromému žalobci zadostiučinění. Rozhodnutím zemského soudu trestního v Praze jako soudu odvolacího ze dne 10. září 1928, č. j. T. X 1038/28-20 byl rozsudek ten v celém rozsahu potvrzen. K oznámení soukromého žalobce, že mu odsouzený nedal žádného zadostiučinění, konáno před okresním trestním soudem v Praze dne 14. listopadu 1928 veřejné jednání, při němž odsouzený uvedl, že nedal zadostiučinění proto, že rozsudek odvolacího soudu něco takového nestanovil; více protokol o veřejném jednání neobsahuje. Okresní trestní soud vydal pak usnesení ze dne 14. listopadu 1928, č. j. T II 2751/27-24, že se podle § 6, čís. 3 zákona č. 562/1919 Sb. z. a nař. nařizuje výkon podmíněně uloženého trestu z důvodu, že obžalovanému bylo uloženo hořejším rozsudkem, aby dal žalobci do 1 měsíce zadostiučinění. Obžalovaný tak neučinil a z toho důvodu musil soud podle § 6, čís. 3 uvedeného zákona výkon trestu nařídit.

Odsouzený podal do usnesení toho stížnost, v níž uplatňoval, že rozsudek neoznačil blíže způsob zadostiučinění, že žalobce zadostiučinění od odsouzeného ani nežádal, že odsouzený zadostiučinění neodepřel, naopak prohlásil při ústním jednání (dne 14. listopadu 1928), že jest ochoten dáti zadostiučinění v takových mezích, které soud uzná za vhodné, a konečně, že podle zákona čís. 562/1919 může býti podmíněné odsouzení odvoláno pouze po předchozím upomínání, popřípadě, odmítá-li odsouzený bezdůvodně dáti zadostiučinění.

Zemský soud trestní v Praze jako soud odvolací usnesením ze dne 22. listopadu 1928, č. j. Ts X 96/28-28 stížnost zamítl jako neodůvodněnou z těchto úvah:

Rozsudek soudu odvolacího potvrdil rozsudek soudu prvé stolice v celém rozsahu a tedy i ohledně výroku zadostiučinění; tím padá námitka odsouzeného, že rozsudek odvolacího soudu neobsahuje ustanovení o zadostiučinění. Byť i rozsudek neurčil rozsah a způsob zadostiučinění, jest samozřejmé, že se uložená povinnost zadostiučinění může vztahovati jedině na odčinění urážky, při čemž ponecháno obžalovanému k vlastnímu rozhodnutí, zda učiní tak ústně či písemně. Že žalobce zadostiučinění nežádal, namítá se neprávem, neboť námitka ta nemá v zákoně opory, ostatně splnění této podmínky (poskytnutí zadostiučinění) není a nemůže býti závislým na tom, zda zadostiučinění bude žádáno čili nic. Odvolací soud se ztotožňuje s vývody prvého soudce, že odsouzený odpíral ve lhůtě soudem mu určené dáti soukromému žalobci zadostiučinění a k odpírání tomu neměl důvodu.

Nejvyšší soud rozhodl o zmateční stížnosti pro zachování zákona takto: Usnesením okresního soudu trestního v Praze, jímž byl nařízen výkon trestu, a potvrzujícím je usnesením zemského soudu trestního v Praze jako soudu odvolacího byl porušen zákon v ustanovení § 6, čís. 3 zákona ze dne 17. října 1919, čís. 562 Sb. z. a nař. Podle tohoto ustanovení nařídí soud výkon trestu, odpírá-li odsouzený bez důvodů dáti zadostiučinění. Soud prvé stolice omezil se na zjištění, že odsouzený soukromému žalobci zadostiučinění nedal, než proč se tak stalo, a zejména zdali se tak stalo bezdůvodně, o tom v usnesení není ani slova. Protože pak nikoliv odepření zadostiučinění samo o sobě, nýbrž bezdůvodné odepření jeho má za následek nařízení výkonu trestu, byl usnesením soudu prvé stolice porušen zákon v ustanovení § 6, čís. 3 zákona čís. 562/1919 Sb. z. a nař. Toutéž vadou jest však stiženo i rozhodnutí soudu odvolacího; ač odsouzený ve své stížnosti proti usnesení soudu prvé stolice uvedl, že při ústním jednání, při kterém byl výkon trestu nařízen, prohlásil se ochotným dáti zadostiučinění v takových mezích, které soud uzná za vhodné, a dále, že, když se u soudu informoval ohledně povinnosti dáti zadostiučinění, mu bylo řečeno, že toto zadostiučinění má dáti podle vyzvání žalobcova, z čehož vyvozoval, že neposkytnutí zadostiučinění nebylo bezdůvodným, soud odvolací přešel přes tyto námitky, ač pro posouzení bezdůvodnosti odepření zadostiučinění byly závažné, a potvrdil usnesení soudu první stolice, stotožniv se s názorem prvého soudu, že odsouzený odpíral dáti ve lhůtě stanovené zadostiučinění, připojiv, že k odpírání tomu neměl důvodu, Než, jak shora uvedeno, usnesení prvního soudu neobsahuje ničeho o tom,

že by odepření se stalo bezdůvodně a nemohl proto odvolací soud přisvědčiti vývodům prvého soudu v tomto směru. Vlastních důvodů pro výrok, že odepření zadostiučinění se stalo bezdůvodně, odvolací soud však neuvádí.

Rozhodnutí nejvyšš. soudu ze dne 27. února 1930, č. j. Zm I 870/29.

Vrchní četnický strážmistr jest k podání žaloby pro urážku na cti legitimován sám, nikoli nadřízený jemu zemský četnický velitel. Dlužno proto počítati lhůtu § 530 tr. z. ode dne, kdy on sám se o urážce dověděl a nesejde na tom, kdy se o ní dověděl zemský četnický velitel.

Rozsudkem okresního soudu v P. ze dne 29. ledna 1929, č. j. T. 864/28-10 byla M. N.

1. uznána vinnou, že dne 9. října 1928 veřejně na návsi v P. soukromému žalobci jednak nadávala a jednak bez uvedení určitých skutečností vinila ho z potupných vlastností a na veřejný posměch ho vydala a že spáchala tak přestupek proti bezpečnosti cti v prvém směru podle § 496 tr. z. a v druhém směru podle § 491 tr. z. a odsouzena podle § 493 tr. z. a za použití §§ 266 a 261 tr. z. a § 265 tr. ř. k trestu peněžitému v částce 20 Kč, v případě nedobytnosti do vězení v trvání 24 hodin, a to podmínečně na 1 rok, a podle § 389 tr. ř. k náhradě nákladů řízení trestního;

2. zproštěna podle § 259 č. 3 tr. ř. z obžaloby, že dne 30. října 1928 při hlavním přelíčení u okresního soudu v P. sdělováním vymyšlených skutečností křivě vinila soukromého žalobce z určitého nepočestného jednání, které by bylo způsobilé ho ve veřejném mínění snížiti nebo v opovržení uvésti a že tím dopustila se přestupku proti bezpečnosti cti podle § 489 tr. z.

Rozsudek ten nebyl vzat v odpor, vešel v moc práva. Rozsudkem tím v prvé jeho odsuzující části byl porušen zákon. Obžalovaná hájila se námitkou, že trestní žaloba byla podána po uplynutí lhůty v § 530 tr. z. uvedené; rozsudek námitce té nevyhověl s tímto odůvodněním:

»Jest nesporno, že urážka vrchního četnického strážmistra, o kterou tu jde, stala se dne 9. října 1928 a že toho dne jmenovaný soukromý žalobce o ní vědomosti nabyl.

V konkrétním případě není však rozhodným den, kdy četník o urážce mu učiněné se dověděl, nýbrž den, kdy se o ní dověděl zemské četnické velitelství, které jedině jest oprávněno